

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 026094 20 Увп
Бања Лука, 24.02.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија овог суда Едине Чупељић предсједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше, чланова вијећа, уз судјеловање Маје Савић као записничара, у управном спору по тужби Правобранилаштва Републике Српске, Сједиште замјеника Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 29.11.2019. године, тужене Управе..., у предмету утврђивања престанка државне својине и успостављања ранијих својинско-правних односа, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 026094 20 У од 23.9.2020. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 24.02.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта, ближе означеног у уводу ове пресуде, којом је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Подручне јединице Б. број ... од 05.9.2019. године. Тим рјешењем тачком 1 диспозитива утврђено је да је са даном 01.12.2006. године као даном ступања на снагу Закона о грађевинском земљишту Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 112/06, у даљем тексту: ЗГЗ) по сили закона престала државна својина на грађевинском земљишту означеном као к.ч. бр. 187/108 у површини 201 м² уписана у зк. ул. бр. 7083 к.о. Б. као друштвена својина са 1/1 дијела односно по новом премјеру означена као к.ч. бр. 725, површине 194 м² уписана у пл. бр. 1535 к.о. Б.4 као посјед СИЗ за управљање грађевинским земљиштем са 1/1 дијела. Тачком 2 диспозитива одређено је да ће након правноснажности рјешења, Подручна јединица извршити промјену стања у земљишној књизи, односно катастру земљишта тако што ће земљиште из тачке 1 диспозитива рјешења уписати као својину и посјед Ц.Б. сина Х. са 1/1 дијела. Тачком 3 диспозитива је одређено да ће се питање накнаде покушати расправити пред органом управе, а ако се не постигне споразум да ће предмет бити прослијеђен надлежном суду.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да су били испуњени законски услови из члана 44 ЗГЗ да се изврши успостављање ранијих својинско-правних односа на предметној парцели, јер је увиђајем на лицу мјеста и на основу налаза и мишљења вјештака геодетске струке, те вјештака урбанистичко-грађевинске струке, утврђено да предметно земљиште није приведено намјени ни по једном планском акту - ни по оном који је важио у вријеме национализације, односно по основу којег је извршено подруштвљавање, а ни по данас важећем јер није уређено урбано и заштитно зеленило, односно изграђен паркинг, већ представља обичну ледину.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац оспорава њену законитост због повреде Закона о општем управном поступку, Закона о управним споровима и повреде материјалног прописа, а у суштини оспорава утврђено чињенично стање из којих разлога се захтјев не може поднијети. Понавља раније наводе да није утврђена чињеница привођења намјени по вјештаку одговарајуће струке па да нису испуњени услови из члана 44 ЗГЗ да се донесе предметно рјешење. Сматра да су учињене повреде члана 10 и 179 Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 – у даљем тексту: ЗОУП) од стране тужене па предлаже да се захтјев уважи, а побијана пресуда укине.

Тужена у одговору на захтјев истиче да остаје код навода датих у образложењу оспореног акта и предлаже да се захтјев одбије.

А.О., заинтересовано лице у овом управном спору, истиче да наводи захтјева нису основани, а да је побијана пресуда правилна и законита. Предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Е.Б., Е.Б.1, С.Б., С.Б.1, М.К. и И.Б. заинтересована лица у овом управном спору, нису дали одговор на захтјев иако им је исти достављен и поучени су о праву давања одговора на захтјев.

Размотривши захтјев, побијану пресуду и одговоре на захтјев по одредбама члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе овог управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је рјешењем Скупштине општине Б. број ... од 16.9.1987. године преузето из посједа ранијих власника предметно грађевинско земљиште право коришћења Ц.и Ш. Б. синова Х., а стварно право коришћења Ц. Б. и да је иста уписана у зк. ул. као друштвена својина на основу рјешења Одјељења за финансије народног одбора Општине Б. ... од 24.10.1959. године а у „Ц“ теретном листу на основу рјешења СО Б. од 16.9.1987. године укњижено је право располагања у корист СИЗ становања Б.. Заинтересована лица су дана 21.7.2016. године поднијели захтјев за успостављање ранијих својинско-правних односа на предметној парцели и доношења рјешења у смислу члана 44 ЗГЗ па је првостепеним рјешењем утврђено да је са даном 01.12.2006. године, као даном ступања на снагу ЗГЗ, престала друштвена својина на предметној парцели и одређено да ће се након правноснажности иста уписати у својину и посјед Ц.Б. Оспореним актом одбијена је жалба и потврђено је првостепено рјешење, а побијаном пресудом је одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Одредбом члана 35 став 2 ЗУС прописано је да се захтјев за ванредно преиспитивање одлуке Окружног суда може поднијети због повреде материјалног прописа и повреде правила поступка која је могла бити од утицаја на рјешење управне ствари. С обзиром да Правобранилаштво захтјевом побија наведену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а из којих разлога се не може

побијати пресуда нижестепеног суда, то ће овај суд законитост побијане пресуде испитати по службеној дужности.

Одредбом члана 44 став 1 ЗГЗ прописано је да, ступањем на снагу овог закона, по сили закона, престаје државна својина на грађевинском земљишту које није приведено намјени у складу са регулационим планом, а у друштвену, односно државну својину је прешло на основу а) Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта (“Сл. лист ФНРЈ“ број 52/58) и б) Закона о одређивању грађевинског земљишта у одређеним насељима градског карактера („Сл. лист СР БиХ“ број 24/68) који се односи на општине Бањалука, Добој, Рудо, Вишеград и Зворник, а ставом 2 тог члана регулисано је да на грађевинском земљишту које није приведено намјени у складу са регулационим планом, а у друштвену, сада државну својину је прешло на основу одлуке општине, на којем је престала државна својина, на основу члана 9б Закона о грађевинском земљишту Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 86/03) утврдиће се престанак државне својине и извршити успостављање ранијег својинско-правног односа.

Међу странкама није спорно да је предметна парцела национализована по Закону о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта али је спорно да ли је приведена намјени. На ту околност прибављен је налаз и мишљење вјештака геодетске и вјештака урбанистичко-грађевинске струке.

На основу налаза вјештака геодетске струке датог на записник код првостепеног органа од 30.8.2016. године произлази да се ради о парцели к.ч. бр. 187/108 њива „Башта“ у површини од 201 м², уписана у зк. ул. бр. 7083 к.о. Б. као друштвена својина са правом располагања СИЗ за управљање грађевинским земљиштем, а која се по новом премјеру односи на к.ч. бр. 725 њива „Башта“ у површини од 194 м², уписана у п.л. бр. 1535 к.о. Б. 4 на име СИЗ за управљање грађевинским земљиштем. На наведени налаз и мишљење вјештака геометра, странке нису имале примједби.

У налазу и мишљењу, вјештак урбанистичко-грађевинске струке је на основу увида у планску документацију и увиђаја на лицу мјеста изнио закључак да предметно земљиште представља неизграђено земљиште између два блока ул. Патријарха Арсенија Чарнојевића и Бановић Страхиње у насељу О. (стари назив М.) обрасло травом и неуређено. У вријеме преузимања земљишта на снази је био Урбанистички план из 1983. године, који је предвиђао изградњу стамбеног насеља М. 5 и да је изграђен дио насеља али да њиме није обухваћена предметна парцела, већ је предвиђена за урбано и заштитно зеленило, а парцела није приведена намјени по овом регулационом плану, односно није уређена у смислу планираног урбаног зеленила нити заштитног зеленила, нема пратеће елементе урбаног зеленила нити се користи у функцији јавне зелене површине, а по сада важећем регулационом плану из 2009. године ова парцела улази у дио планираног паркинга који није реализован. Имајући у виду све наведено, вјештак урбанистичко-грађевинске струке је изнио мишљење да предметно земљиште није приведено намјени ни по једном планском акту од изузимања до данас.

Цијенећи налазе и мишљења горе наведених вјештака, а имајући у виду да предметно земљиште није приведено намјени ни по регулационом плану који је важио у вријеме преузимања, а ни по регулационом плану који је важио у вријеме ступања на снагу ЗГЗ из 2006. године, као ни по данас важећем регулационом плану, то су, и по оцјени овог суда, били испуњени услови из члана 44 тог закона да се изврши

успостављање ранијих својинско-правних односа у корист ранијег власника. Стога се примједбе тужиоца да није утврђена чињеница привођења намјени предметног земљишта одбијају као неосноване.

Имајући у виду овако дати налаз и мишљење вјештака урбанистичко-грађевинске струке произлази да је оспореним актом правилно одбијена жалба и потврђено првостепено рјешење којим је одлучено као у диспозитиву тог рјешења.

Стога је правилно побијаном пресудом одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт о чему је нижестепени суд дао увјерљиве и аргументоване разлоге који нису доведени у питање наводима захјева, а нити је овај суд нашао да је одбијањем тужбе неправилно примијењено материјално право, нити да су тиме почињене повреде правила поступка на које овај суд пази по службеној дужности.

Из наведених разлога, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Маја Савић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић